

Ludwig van Beethoven

1770 Německo, Bonn – 1827 Rakousko, Vídeň

Ludwig van Beethoven se narodil do hudebně založené rodiny dvorního tenoristy Johanna Beethovena v německém Bonnu.

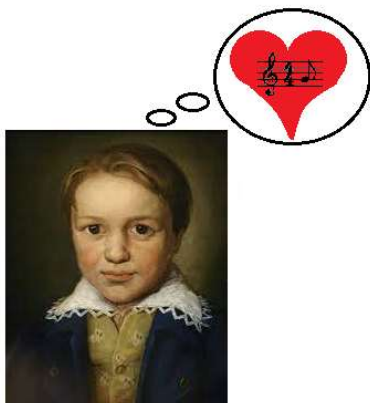
*Beethovenův
rodný dům*

Ludwigovo dětství bylo poznamenáno otcovým alkoholismem a tvrdou, ne-li spíše krutou a despotickou výchovou. Ludwigovým prvním učitelem byl právě jeho otec. Ten chtěl na synově talentu vydělávat, a tak byl malý Ludwig nucen sedět u klavíru a s pláčem úmorně cvičit.

Naštěstí mu i přes to láska ke klavíru i k hudbě zůstala.

V raném věku byl pro malého Ludwiga nejdůležitějším učitelem hudby Christian Gottlob Neefe, který se stal později i jeho přítelem a rádcem.

V roce 1787 (v jeho 17 letech) podnikl Ludwig první cestu do Vídně, kde se toužil setkat s Mozartem. Jestli se tak stalo nebo se stal do konce velmi krátce jeho žákem, není nikde doloženo, a to hlavně z důvodu, že Beethoven napoprvé pobyl ve Vídni jen malou chvíli.

Brzy se totiž musel vrátit do Bonnu, jelikož mu náhle onemocněla matka. Ta nakonec záhy zemřela, takže se mladý Ludwig musel náhle postarat o otce a své dva mladší bratry.

Od roku 1792 se Beethoven natrvalo usadil ve Vídni.

Studoval zde u několika významných hudebních osobností, mj. u Josepha Haydna (Mozart byl v době Beethovenova návratu do Vídně bohužel již po smrti).

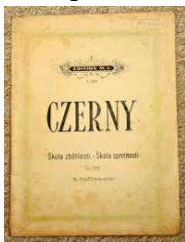

Jelikož však byli s Haydnem povahově i tvorbou každý úplně jiný, Haydn laskavý, nekomplikovaný, Beethoven vznětlivý a vášnivý, nemohli si ani při nejlepší vůli dobře porozumět.

Díky finanční podpoře vídeňských bohatých šlechtických rodin nemusel být Beethoven v ničích službách a mohl se živit jako svobodný umělec, což bylo v té době zcela výjimečné.

Komponoval, koncertoval a vyučoval (jeho významným žákem byl např. Carl Czerny, známý dnes především díky svým klavírním etudám).

Od roku 1795 měl Beethoven problémy se sluchem, později (asi 1816) úplně ohluchl.

V době své hluchoty však vytvořil svá největší díla.

Beethoven se nikdy se neoženil a neměl děti, přilnul však ke svému synovci Karlovi, kterého po smrti svého bratra (a nepříjemných soudních sporech s Karlovou matkou), získal do opatrovnictví.

Ludwig van Beethoven zemřel předčasně, ve svých 56 letech, pravděpodobně na otravu olovem, kterému byl dlouhodobě vystavován. Olovo zřejmě stálo jak za jeho hluchotou, tak i za dalšími zdravotními problémy, se kterými se dlouhodobě potýkal.

Nejvýznamnější díla:

Komorní tvorba:

Sonáty pro housle a klavír (hraje se především Jarní a Kreutzerova)
Smyčcové kvartety

Klavírní tvorba:

👉 **32 klavírních sonát** – z nich nejslavnější: c moll *Patetická*, cis moll Quasi Una Fantasia známá jako „*Měsíční svit*“ nebo f moll *Appassionata*
- populární je Bagatela a moll známá dle věnování jako „*Pro Elišku*“

Symfonická tvorba:

👉 **9 symfonií** – nejslavnější: 3. Es dur *Eroica*, 5. c moll *Osudová*, 6. F dur *Pastorální*, 9. d moll *S Ódou na radost* zvaná také jednoduše jako „Beethovenova devátá“ (obsahuje závěrečný sbor na text Schillerovy Ódy na radost)
Klavírní koncerty
Houslový koncert D dur

Operní tvorba:

- jediná opera *Fidelio*

Beethoven je považován za jednoho z největších hudebních osobností všech dob. Do jeho díla se promítaly ideály Velké francouzské revoluce, touha po svobodě a boj za nezávislost. Byl obdivovatelem básníků německého literárního hnutí Sturm und Drang (především F. Schillera nebo J. W. von Goetheho). Svým novátorským přístupem v kompozici se stal milníkem v dějinách hudby, uvolnil mnoho hudebních forem a předznamenal tak nástup romantismu.